

VASTAUS BILL-BELOTSEKOVSKILLE

Tov. Bill-Belotserkovski!

Kirjoitan suuresti myöhästyneenä. Mutta parempi myöhään kuin ei milloinkaan.

1) Minä pidän vääränä koko kysymyksen asettamista „oikeistolaisista“ ja „vasemmistolaisista“ kaunokirjallisuudessa (ja siis myöskin teatterissa). „Oikeisto“- ja „vasemmisto“-käsite on nykyään maasamme puoluekäsite, oikeastaan — puolueen sisäinen käsite. „Oikeistolaiset“ ja „vasemmistolaiset“ ovat henkilöitä, jotka ovat poikenneet puoleen tai toiseen puhtaasti puoluelinjalta. Sen vuoksi tuntuisi omituiselta käyttää näitä käsitteitä sellaisella ei-puoluealalla ja verrattomasti laajemmalla alalla kuin kaunokirjallisuuden, teatterin y.m. alalla. Näitä käsitteitä voidaan vielä soveltaa johonkin puoluekerhoon (kommunistiseen puoluekerhoon) kaunokirjallisuudessa. Tällaisen kerhon sisällä voi olla sekä „oikeistolaisia“ että „vasemmistolaisia“. Mutta niiden soveltaminen kaunokirjallisuuteen sen kehityksen nykyisessä vaiheessa, kaunokirjallisuuteen, jossa on kaikkia ja kaikenlaisia virtauksia aina neuvostovastaisiin ja

suorastaan vastavallankumouksellisiin asti,— merkitsee kaikkien käsitteiden kääntämistä ylösalaisin. Kaunokirjallisuudessa olisi parasta käyttää luokkalaatua olevia käsitteitä, tahi jopa sellaisia käsitteitä kuin „neuvostollinen“, „neuvostovastainen“, „vallankumouksellinen“, „vallankumouksenvastainen“ j.n.e.

2) Sanotusta johtuu, etten voi pitää „golovanovilaisuutta“⁶⁹ enempää „oikeistolaisena“ kuin „vasemmistolaisena“ vaarana, sillä se on puoluevirtausten ulkopuolella. „Golovanovilaisuus“ on laadultaan neuvostovastainen ilmiö. Se ei tietysti merkitse, että Golovanov itse ei voisi parantua, että hän ei voisi vapautua virheistään, että häntä olisi vainottava ja rangaistava silloinkin, kun hän on valmis luopumaan virheistään, että hänet pitää siten pakoittaa lähtemään ulkomaille.

Tahi esimerkiksi Bulgakovin „Pako“, jota niin ikään ei voida pitää „vasemmisto“- tai „oikeisto“-vaaran ilmauksena. „Pako“ ilmaisee säälin, ellei myötätunnon, herättämisyritystä neuvostovastaisen emigranttikunnan eräitä kerroksia kohtaan,— siis yritystä puolustella tai puolittain puolustella valkokaartilaisten asiaa. „Pako“ nykyisessä asussaan on neuvostovastainen ilmiö.

Minulla muuten ei olisi mitään „Paon“ näyttämölle asettamista vastaan, jos Bulgakov lisäisi kahdeksaan uneensa vielä yhden tai pari unta, joissa hän kuvaisi Neuvostoliiton kansalaissodan sisäiset sosiaaliset vieterit, jotta katsoja ymmärtäisi, että kaikkia noita omalla tavallaan „rehellisiä“ Serafimeja ja kaikenlaisia yksityisdosentteja ei ajettu Venäjältä pois bolševikkien oikkujen vuoksi, vaan siksi, että he

istuivat kansan niskassa („rehellisyydestään“ huolimatta), että karkoittaessaan tiehensä näitä „rehellisiä“ riiston kannattajia bolshevikit toteuttivat työläisten ja talonpoikain tahtoa ja menettelivät siksi aivan oikein.

3) Miksi Bulgakovin näytelmiä asetetaan näyttämölle niin usein? Nähtävästi siksi, että omia, näyttämölle asetettavaksi kelpaavia näytelmiä ei riitä. Näytelmien puutteessa on myös „Turbinien päivät“ näytelmä. On tietenkä hyvin helppoa „arvostella“ ja vaatia kieltoa epäproletaarisen kirjallisuuden suhteen. Mutta kaikkein helpointa ei voida pitää kaikkein parhaana. Kysymys ei ole kiellosta, vaan siitä, että vanha ja uusi epäproletaarinen makulatuuri ahdistetaan askel askeleelta pois näyttämöltä kilpailun avulla, luomalla luonteeltaan neuvostollisia, oikeita, mielenkiintoisia, taiteellisia näytelmiä, jotka voivat korvata sen. Mutta kilpailu on suuri ja vakava asia, sillä vain kilpailun olosuhteissa voidaan saada aikaan proletaarisen kaunokirjallisuutemme muovautuminen ja kristalloituminen.

Mitä tulee itseensä näytelmään „Turbinien päivät“, niin se ei ole niinkään huono, sillä siitä on enemmän hyötyä kuin vahinkoa. Älkää unohtako, että tästä näytelmästä katsojalle jäävä perusvaikutelma on suotuista bolshevikeille: „kun kerran sellaisten henkilöiden, kuin Turbinien, on pakko laskea aseensa ja alistua kansan tahtoon ja tunnustaa asiansa hävinneen lopullisesti,—niin se merkitsee, että bolshevikit ovat voittamattomia, että heille, bolshevikeille, ei mahda mitään“. „Turbinien päivät“ on näytös bolshevismän murtumattomasta voimasta.

Tekijä ei tietenkään ole missään määrin „syyllinen“ tähän näytökseen. Mutta mitä se meille kuuluu?

4) On totta, että tov. Sviderskillä on usein mitä uskomattomimpia virheitä ja vääristelyjä. Mutta totta on myöskin se, että Ohjelmistokomitea tekee työssään yhtä paljon virheitä, vaikkakin toiseen suuntaan. Muistakaa „Purppurasaarta“, „Tasa-arvoisten salaliittoa“ ja muuta samanlaista makulatuuria, jota jostain syystä mielihyvin lasketaan todella porvarilliseen Kamariteatteriin.

5) Mitä tulee „huhuihin“ „liberalismista“, niin parempi on olla puhumatta siitä,—jättäkää „hubut“ moskovalaisten torimummojen huoleksi.

J. Stalin

Helmikuun 2 pnä 1929

Julkaistaan ensi kertaa